

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۱ / ۳ / ۲۷		
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۱	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات	نمره
الف	معنی و مفهوم شعر و نثر ابیات و عبارات زیر را به نثر روان، بازگردانی کنید. ۱- جلو کلبه‌اش باغچه می‌بست. ۲- تصمیم گرفتم سر سخن را با او باز کنم. ۳- کدخدا با تحکم گفت. ۴- او خیلی دل داشت. ۵- به دست‌های صورتگر پیر، رعشه آورده. ۶- این فصل را با من بخوان باقی فسانه است ۷- پا در رکاب راهوار خویش دارند ۸- آب نیرو کرده بود و کشتی پر شده، نشستن و دریدن گرفت. ۹- خم آورد بالای سرو سہی از او دور شد دانش و فرهی ۱۰- ز زین قبا، زره زن از ابر سحرگهی کان جا چو پیکر بسته قبا می‌فرستمت ۱۱- در هنگام بلا شرکت بوده است، در وقت فراغ موافقت اولی‌تر.	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۱ ۱
ب	واژگان معنی واژگان مشخص شده را بنویسید. ۱۲- روز و شب با فخر و مباحات، با شادی و غرور به تصدیق می‌نگریست. ۱۳- خوان نعمت بی‌دریغش همه جا کشیده. ۱۴- در ناحیه‌ی شقیقه‌اش یک سوراخ دیده می‌شد. ۱۵- مردی تذرو کشته را پرواز داده ۱۶- روی کسی سرخ نشد، بی‌مدد لعل لب ۱۷- گهی از بهر او خوابش رمیده ۱۸- چون که موسی این عتاب از حق شنید ۱۹- سرسبزترین بهار تقدیم تو باد اسلام را در خامشی آواز داده بی‌تو اگر سرخ بود از اثر غازه شود گهی از خار او دستش خلیده در بیابان در پی چوپان دوید آوای خوش هزار تقدیم تو باد	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
پ	خودآزمایی ۲۰- نویسنده در عبارت زیر چه ویژگی را برای شخصیت کمال‌الملک در نظر می‌گیرد؟ «کمال‌الملک - استاد تویی؛ هنر، این فرشه؛ شاهکار این تابلوست. دریغ همه‌ی عمر یک نظر به زیر پا نینداختم. هنر، این ذوق گسترده‌ست؛ شاهکار، کار توست یارمحمد، نه کار من.» ۲۱- از عبارت «مشتی رند را سیم دادند که سنگ زنند» چه پیامی را می‌توان استنباط کرد؟ ۲۲- مرجع ضمیر «او» را در بیت «دست در کش کرد با آتش به هم / خویشتن گم کرد با او خوش به هم» بنویسید. ۲۳- عبارت «پرده‌ی ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد» بیانگر کدام صفت خداوند است؟ ۲۴- پیام داستان «زاغ و کبک» با کدام مقوله‌ی فرهنگی عصر ما ارتباط دارد؟ ۲۵- در متن زیر «حذف شناسه» در کدام قسمت صورت گرفته است؟ آن را بنویسید. «کبوتران اضطرابی می‌کردند و هر یک خود را می‌کوشید. مطوقه گفت: جای مجادله نیست.»	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
	ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم	

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۱ / ۳ / ۲۷	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۱		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره										
	۲۶- در عبارت «دقیقه‌ها به یکدیگر جای می‌سپارند ... / ولادت که روزگاری از گوهر نور بود، / به سوی بلوغ می‌خزد و آن‌گاه که تاج بر سرش نهادند، / خسوف‌های کژخیم شکوهش را به ستیز برمی‌خیزند ...» الف) «دقیقه‌ها به یکدیگر جای می‌سپارند» بیانگر چه مفهومی است؟ ب) مقصود از «خسوف‌های کژخیم» چیست؟ ۲۷- منظور نویسنده از جمله‌ی «پس از عزیمت رضاشاه که قبلاً رضاخان بود و بعداً هم رضاخان شد» چیست؟ ۲۸- با توجه به بیت «جان گدازی اگر به آتش عشق / عشق را کیمیای جان بینی» «کیمیا شدن جان» به چه معنایی است؟	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵										
ت	دانش‌های ادبی ۲۹- کدام یک از آثار زیر دارای نثر مصنوع و متکلف است؟ الف) کلیله و دمنه ب) مرزبان نامه ۳۰- «برخورد آزادی و اسارت» در داستان «رستم و اسفندیار» بیانگر کدام یک از عناصر داستان است؟ ۳۱- عبارت زیر بیانگر شرح حال کدام نویسنده‌ی معاصر است؟ «نویسنده و مترجم معاصر، در کتاب خود، زندگی پیامبر بزرگوار اسلام را با کلامی دل‌نشین توصیف می‌کند او با بهره‌گیری از شیوه‌ی توصیف و داستان‌نویسی بر کشش اثر خود افزوده است.» ۳۲- شعر زیر در چه قالبی سروده شده است؟ «از شبنم عشق خاک آدم گل شد سر نشتر عشق بر رگ روح زدند برادران کارامازوف» اثر کیست؟ ۳۳- از عناصر داستان «لحن» و «زاویه‌ی دید» را در عبارت زیر بنویسید. «پدرم مرد مهمی نبود. اشتباهاً تبعید شد. مادرم هم زن مهمی نبود. او هم اشتباهاً تبعید شد ...» ۳۵- نویسنده‌ی هر یک از آثار زیر را بنویسید. الف) چهار مقاله ب) پنج داستان ۳۶- در هر یک از ابیات گروه «الف» کدام یک از آرایه‌های گروه «ب» وجود دارد؟ (در گروه «ب» یک آرایه اضافه است.) <table border="1"><thead><tr><th>گروه «الف»</th><th>گروه «ب»</th></tr></thead><tbody><tr><td>۱) کسی که نقطه‌ی آغاز هر چه پرواز است</td><td>تویی که در سفر عشق خط پایانی</td></tr><tr><td>۲) تویی بهانه‌ی آن ابرها که می‌گریند</td><td>بیا که صاف شود این هوای بارانی</td></tr><tr><td>۳) کنار نام تو لنگر گرفت کشتی عشق</td><td>بیا که یاد تو آرامشی است طوفانی</td></tr><tr><td></td><td>متناقض نما</td></tr></tbody></table>	گروه «الف»	گروه «ب»	۱) کسی که نقطه‌ی آغاز هر چه پرواز است	تویی که در سفر عشق خط پایانی	۲) تویی بهانه‌ی آن ابرها که می‌گریند	بیا که صاف شود این هوای بارانی	۳) کنار نام تو لنگر گرفت کشتی عشق	بیا که یاد تو آرامشی است طوفانی		متناقض نما	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵
گروه «الف»	گروه «ب»											
۱) کسی که نقطه‌ی آغاز هر چه پرواز است	تویی که در سفر عشق خط پایانی											
۲) تویی بهانه‌ی آن ابرها که می‌گریند	بیا که صاف شود این هوای بارانی											
۳) کنار نام تو لنگر گرفت کشتی عشق	بیا که یاد تو آرامشی است طوفانی											
	متناقض نما											
ث	درک مطلب ۳۷- با توجه به عبارت «مگه یک کوه تاریخی دارد و این کوه یک آشنای صمیمی. این کوه را از مگه و این آشنا را از آن بگیرد، دیگر چیزی باقی نمی‌ماند جز یک مشت افسانه‌ی درهم و برهم.» منظور از «آشنای صمیمی» کیست؟ ۳۸- «حلقه‌ی در شدن» در بیت زیر بیانگر چه مفهومی است؟ «هر که شدت حلقه‌ی در، زود برد حلقه‌ی زر خاصه که در باز کنی، محرم دروازه شود»	۰/۲۵ ۰/۲۵										
	ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی سوم											

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۱ / ۳ / ۲۷	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://ace.medu.ir	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۱			

ردیف	سؤالات	نمره
	۳۹- مصراع دوم بیت زیر بیانگر چه مفهومی است؟ «همی راند تیر گز اندر کمان سر خویش کرده سوی آسمان» ۴۰- در عبارت «مجموعه‌ای می‌بایست از هر دو عالم روحانی و جسمانی که هم محبت و بندگی به کمال دارد و هم علم و معرفت به کمال دارد تا بار امانت مردانه و عاشقانه در سفت جان کشد.» «بار امانت» از نظر عرفا به چه معنایی است؟ ۴۱- مفهوم مشترک به کار رفته در دو عبارت زیر را بنویسید. بیهقی می‌گوید: «غرض من آن است که تاریخ پایه‌ای بنویسم و بنایی بزرگ افراشته گردانم، چنان که ذکر آن تا آخر روزگار باقی ماند.» شکسپیر می‌گوید: «مگر ترانه‌ی من که در روزگار نامده برجای می‌ماند/ تا به ناخواست دست جفا پیشه‌ی دهر، شکوه تو را بستاید.» ۴۲- تفاوت معنایی واژه‌ی «جولان» را در دو مصراع بیت زیر بنویسید. «جانان من برخیز بر جولان برانیم زان جا به جولان تا خط لبنان برانیم» ۴۳- با توجه به بیت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «گر نبندی زین سخن تو خلق را آتشی آید بسوزد خلق را» الف) «خلق» مجازاً به چه معنایی به کار رفته است؟ ب) منظور از «آتش» چیست؟ ۴۴- با توجه به شعر زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «کاریز خوش دارد خیال کند / که رودها / تنها برای این هستند / که به او آب برسانند!» الف) «کاریز» در لغت به چه معنایی است و در این جا نماد چه کسانی است؟ ب) منظور از قسمت مشخص شده چیست؟ ۴۵- در شعر زیر منظور از «لب دیوار دل» چیست؟ چرا شاعر چنین ترکیبی را به کار برده است؟ «شب، دو صف از یا کریم / بال به بال نسیم / از لب دیوار دلت / پرکشید»	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵
ج	حفظ شعر ابیات زیر را کامل کنید. ۴۶- دوش وقت سحر از غصه نجاتم دادند ۴۷- بعد از این روی من و آینه‌ی جمال ۴۸- گر از لاله‌ی سیراب بود دامن کوه ۴۹- بی‌وفا نگار من، می‌کند به کار من ۵۰-	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
	«باغ اندیشه‌تان شکوفه باران باد» جمع نمره	۲۰